

Πώς η ΕΕ βελτιώνει τα δικαιώματα και τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων

Η ΕΕ επιθυμεί να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας ©AP Images/Ευρωπαϊκή Ένωση-Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Μάθετε πώς η ΕΕ βελτιώνει τα δικαιώματα και τις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων σε όλη την Ευρώπη, από τις ώρες εργασίας και τη γονική άδεια έως την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία.

Η ΕΕ έχει θέσει σε εφαρμογή ένα σύνολο εργασιακών κανόνων που αποσκοπούν στη διασφάλιση ισχυρής κοινωνικής προστασίας. Σε αυτούς περιλαμβάνονται ελάχιστες απαιτήσεις για τις συνθήκες εργασίας, όπως ο χρόνος εργασίας, η μερική απασχόληση, τα δικαιώματα των εργαζομένων να ενημερώνονται για σημαντικές πτυχές της απασχόλησής τους και η απόσπαση των εργαζομένων. Οι κανόνες αυτοί αποτελούν πια έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της [κοινωνικής διάστασης της Ευρώπης](#).

Οι κοινωνικοί εταίροι (συνδικαλιστικές οργανώσεις και οργανώσεις εργοδοτών) συμμετέχουν στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών απασχόλησης μέσω του λεγόμενου «**κοινωνικού διαλόγου**», μέσω διαβουλεύσεων και γνωμοδοτήσεων, και μπορούν επίσης να διαπραγματεύονται συμφωνίες-πλαίσιο για συγκεκριμένα θέματα.

Δικαιώματα των εργαζομένων και νέες μορφές εργασίας

Η ΕΕ έχει θεσπίσει ελάχιστα κοινά πρότυπα για τις **ώρες εργασίας** που εφαρμόζονται σε ολόκληρη την Ένωση. Η νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα του χρόνου εργασίας καθορίζει ατομικά δικαιώματα για όλους τους εργαζομένους, με μέγιστη εβδομαδιαία διάρκεια εργασίας 48 ωρών, ετήσια άδεια μετ' αποδοχών τουλάχιστον 4 εβδομάδων ανά έτος, περιόδους ανάπαυσης και κανόνες για τη νυκτερινή εργασία, την εργασία σε βάρδιες και τα πρότυπα εργασίας.

Με την πάροδο των ετών, η Ευρώπη έχει δει να συμβαίνουν σημαντικές αλλαγές στην αγορά εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης και της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών, της αυξανόμενης ευελιξίας και του κατακερματισμού της εργασίας. Οι εξελίξεις αυτές δημιούργησαν **νέες μορφές απασχόλησης**, με αύξηση των θέσεων προσωρινής απασχόλησης και των μη τυπικών θέσεων εργασίας.

Για την προστασία όλων των εργαζομένων στην ΕΕ και για τη βελτίωση των δικαιωμάτων των πλέον ευάλωτων εργαζομένων σε άτυπες συμβάσεις, το Κοινοβούλιο ενέκρινε το 2019 νέους κανόνες για τη θέσπιση **ελάχιστων δικαιωμάτων όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας**. Η νομοθεσία προβλέπει μέτρα προστασίας, όπως ο περιορισμός της διάρκειας της δοκιμαστικής περιόδου σε έξι μήνες, η θέσπιση δωρεάν υποχρεωτικής εκπαίδευσης και η απαγόρευση των περιοριστικών συμβάσεων. Οι κανόνες προβλέπουν επίσης ότι όλοι οι νέοι εργαζόμενοι θα λαμβάνουν βασικές πληροφορίες σχετικά με τις ευθύνες τους εντός μιας εβδομάδας από την έναρξη της εργασίας τους.

Η ΕΕ επιθυμεί επίσης να συμμετέχουν οι εργαζόμενοι στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της επιχείρησης και έχει θεσπίσει ένα γενικό πλαίσιο για **την ενημέρωση και διαβούλευση των εργαζομένων**.

Οι κανόνες της ΕΕ προβλέπουν ότι, σε περίπτωση μαζικών απολύσεων, οι εργοδότες πρέπει να διαπραγματεύονται με τους εκπροσώπους των εργαζομένων.

Σε διακρατικό επίπεδο, οι εργαζόμενοι εκπροσωπούνται από τα ευρωπαϊκά συμβούλια εργαζομένων. Μέσω αυτών των φορέων, οι εργαζόμενοι ενημερώνονται και ζητείται η γνώμη τους από τη διοίκηση σχετικά με κάθε σημαντική απόφαση σε επίπεδο ΕΕ που θα μπορούσε να επηρεάσει τις συνθήκες απασχόλησης ή εργασίας.

Η ΕΕ έχει θεσπίσει ελάχιστα κοινά πρότυπα για τις ώρες εργασίας ©AP Images/Ευρωπαϊκή Ένωση-ΕΚ

Κινητικότητα των εργαζομένων εντός της ΕΕ

Οι κανόνες της ΕΕ για τον συντονισμό των [συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών](#) εγγυώνται ότι οι πολίτες μπορούν να επωφελούνται πλήρως από το δικαίωμά τους να μετακινούνται σε άλλη χώρα της ΕΕ για να σπουδάσουν, να εργαστούν ή να εγκατασταθούν, ενώ παράλληλα λαμβάνουν τις κοινωνικές παροχές και τις παροχές υγείας που δικαιούνται. Η νομοθεσία της ΕΕ καλύπτει τα επιδόματα ασθένειας, άδειας μητρότητας/πατρότητας, οικογένειας, ανεργίας και άλλα παρόμοια επιδόματα και τελεί επί του παρόντος υπό επανεξέταση.

Η απόφαση για τη δημιουργία ενός νέου οργανισμού της ΕΕ, της [Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας](#), η οποία θα τεθεί σε πλήρη λειτουργία έως το 2023, εκδόθηκε το 2019 για να βοηθήσει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στην εφαρμογή και την επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ στον τομέα της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και στον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

Οι εργαζόμενοι μπορούν να αποστέλλονται από τις εταιρείες τους σε άλλο κράτος μέλος σε προσωρινή βάση για την εκτέλεση συγκεκριμένων καθηκόντων. Το 2018, οι κανόνες της ΕΕ για την [απόσπαση των εργαζομένων](#) αναθεωρήθηκαν προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της ίσης αμοιβής για ίση εργασία στον ίδιο τόπο.

Για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την καλύτερη αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας σε ολόκληρη την Ευρώπη, το Κοινοβούλιο ενέκρινε το 2016 έναν νέο νόμο για την αναμόρφωση του [ευρωπαϊκού δικτύου εργασίας EURES](#) με μια πανευρωπαϊκή βάση δεδομένων για τους αναζητούντες εργασία και τις κενές θέσεις εργασίας.

▶ **Οι κανόνες της ΕΕ για την απόσπαση των εργαζομένων**
<https://www.europarl.europa.eu/en/programme/eu-affairs/making-the-eu-a-better-place-to-work>

Υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει νομοθεσία στον [τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία](#), η οποία συμπληρώνει και υποστηρίζει τις δραστηριότητες των κρατών μελών.

Η [ευρωπαϊκή οδηγία πλαίσιο για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία](#) καθορίζει γενικές αρχές σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις υγείας και ασφάλειας. Εφαρμόζεται σε όλους σχεδόν τους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής δραστηριότητας και καθορίζει τις υποχρεώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων.

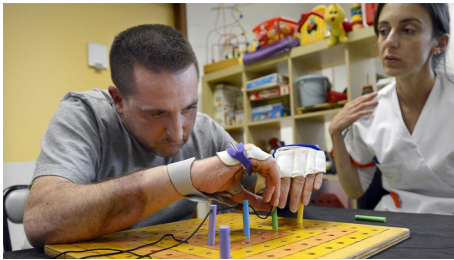
Επιπλέον, υπάρχουν ειδικοί κανόνες που καλύπτουν την έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες, ομάδες εργαζομένων (έγκυες γυναίκες, νεαροί εργαζόμενοι,...), συγκεκριμένα καθήκοντα (χειρωνακτική διακίνηση φορτίων,...) και χώρους εργασίας (αλιευτικά σκάφη,...).

Η οδηγία για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε [καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες](#) κατά την εργασία, για παράδειγμα, επικαιροποιείται τακτικά, καθορίζοντας όρια έκθεσης για συγκεκριμένες ουσίες.

Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να θεσπίζουν αυστηρότερα πρότυπα κατά τη μεταφορά των οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό τους δίκαιο.

Με το γηράσκον εργατικό δυναμικό και την υψηλότερη ηλικία συνταξιοδότησης, έχει αυξηθεί ο κίνδυνος εμφάνισης προβλημάτων υγείας. Το 2018, το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο ενέκρινε έκθεση με την οποία πρότεινε μέτρα για τη διευκόλυνση της επιστροφής των ατόμων στο χώρο εργασίας μετά από **μακροχρόνια αναρρωτική άδεια** και για την καλύτερη ένταξη των χρόνιων ασθενών και των ατόμων με αναπηρία στο εργατικό δυναμικό.

Υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων

<https://www.europarl.europa.eu/en/programme/eu-affairs/helping-recovering-people-back-into-the-job-market>

Πρωώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και της ισότητας των φύλων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανέκαθεν υποστήριζε σθεναρά την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και προωθεί την **ισότητα των φύλων** σε όλες τις δραστηριότητές του.

Για την παροχή πιο ίσων ευκαιριών για άνδρες και γυναίκες και για την ενθάρρυνση της **καλύτερης κατανομής των ευθυνών φροντίδας**, το Κοινοβούλιο ενέκρινε το 2019 μια σειρά νέων κανόνων που θα επιτρέπουν στους γονείς και στους εργαζομένους που αναλαμβάνουν τη φροντίδα συγγενών με σοβαρές ιατρικές παθήσεις να συνδυάζουν καλύτερα την επαγγελματική και την ιδιωτική τους ζωή.

Η οδηγία προβλέπει τουλάχιστον 10 ημέρες άδειας πατρότητας, γονική άδεια τουλάχιστον 4 μηνών για κάθε γονέα (από τις οποίες οι 2 δεν είναι μεταβιβάσιμοι), 5 ημέρες άδειας φροντίδας ανά έτος, καθώς και πιο ευέλικτες ρυθμίσεις εργασίας.

Τα δικαιώματα μητρότητας ορίζονται στην **οδηγία για τις εγκύους εργαζόμενες** και προβλέπουν ελάχιστη περίοδο άδειας μητρότητας 14 εβδομάδων, με υποχρεωτική άδεια 2 εβδομάδων πριν ή/και μετά τον τοκετό.

Το Κοινοβούλιο ασκεί επίσης συνεχή πίεση για τη λήψη περισσότερων μέτρων για την καταπολέμηση του **μισθολογικού χάσματος** μεταξύ των φύλων και τον περιορισμό του **συνταξιοδοτικού χάσματος**, ενώ έχει ζητήσει και τη θέσπιση κανόνων της ΕΕ για την αντιμετώπιση της **ηθικής και της σεξουαλικής παρενόχλησης**.

Καταπολέμηση του χάσματος μεταξύ των φύλων

<https://www.europartv.europa.eu/en/programme/society/closing-europe-s-gender-gap>

Σύνδεσμοι

Πώς καταπολεμά η ΕΕ τη φτώχεια και την ανεργία

Οι δράσεις του ΕΚ για την ισότητα των φύλων στην ΕΕ

Ανεργία των νέων: τα μέτρα της ΕΕ για την καταπολέμησή της
Τι κάνει η ΕΕ για την βελτίωση της δημόσιας υγείας